

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117200667
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3117200667.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina v spore žalobkyne: N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, W. - T., štátnej občianky SR, zastúpenej Občianskym združením OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, IČO 51147688 proti žalovaným 1) Tatra banka, a. s., so sídlom Hodžovo nám. 3, Bratislava, IČO 00686930 a 2) Dražby a reality PAMAŠA, s. r. o., so sídlom Kpt. Nálepku 31, Levice, IČO 36706655, o určenie neplatnosti zmluvy a iné, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín 09. januára 2020, č. k. 18Csp/9/2017-240 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, vo výroku II., ktorým súd žalobu zamietol a vo výroku IV., ktorým zrušil uznesenie o neodkladnom opatrení vydané Okresným súdom Trenčín č.k. 18Csp/9/2017 zo dňa 15.02.2017 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o určenie, že účelový splátkový úver č. 2008052040 je bezúročný a bez poplatkov, zastavil. Výrokom II. žalobu zamietol, výrokom III. žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal a výrokom IV. zrušil uznesenie o neodkladnom opatrení vydané Okresným súdom Trenčín č.k. 18Csp/9/2017 zo dňa 15.02.2017 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Na vec aplikoval ust. § 137 písm. c/, d/ CSP, § 20 ods. 2, § 34, § 52 ods. 1.-4, § 53 ods. 1,5 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 27 ods. 1 písm. d/ zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa pôvodne podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti zmluvy o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008, určenia, že zmluva o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008 je bezúročná a bez poplatkov, určenia, že okamžitá splatnosť záväzkov ako neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná podmienka, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1) smerujúce k výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 2187/2008 zo dňa 16.09.2008, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2) smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby dotknutých nehnuteľností, určenia, aby žalovaný 1) vymazal žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránil negatívny rating, priznania finančného zadost'učinenia žalobcovi vo výške 1.000 eur. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 23.06.2008 uzavrela so žalovaným 1) ako s veriteľom zmluvu o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040, pričom záväzok dlžníka z predmetnej zmluvy bol zabezpečený záložným právom zriadeným v prospech žalovaného 1) na zabezpečenie pohľadávky podľa zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 1566 vedenom Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom pre k. ú. Klobušice, a to k rodinnému domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m², k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m² a k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/14, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 734 m², ktoré sú v jej výlučnom vlastníctve. Podľa žalovaného 1) nemala uhradené 2 splátky, pričom išlo o nezaplatené necelé dve splátky za 2 mesiace, a to 469 eur + 440,14 eur, čo je celkovo

909,14 eur. Prvú splátku mala zaplatiť dňa 25.07.2008 vo výške 513,61 eur, v roku 2008 zaplatila 6 splátok, v roku 2009 - 2015 12 splátok a v roku 2016 10 splátok. Ku dňu 24.10.2016, ako jej banka oznámila v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, uplynulo viac ako 100 mesiacov, čiže 100 splátok, pričom výška prvej splátky bola dohodnutá v sume 513,61 eur a výška nasledujúcich splátok nebola presne dohodnutá. Banka predložila potvrdenie, že ku dňu 30.09.2016 bol stav na úverom účte nasledovný: splátka istiny 16.097,68 eur, splátka úroku 29.209,65 eur, poplatok 1.829,84 eur, úroky z omeškania z istiny 189,07 eur, sankčný úrok 72,27 eur, celkom úhrada 47.398,51 eur. Ku dňu 24.10.2016 zaplatila 513,61 eur x 100 = 51.361 eur. Poznamenala, že zmluva o splátkovom úvere č. 2008052040 bola uzavretá na základe nekalých praktík a do zmluvy boli včlenené neprijateľné podmienky. Zmluva bola uzavretá v rozpore so smernicou Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993, ktorá okrem iného zaväzuje dodávateľa poskytnúť odbornú pomoc, ktorá nebola pri uzatváraní zmluvy poskytnutá. Žalovaný 1) už pri podpise zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou, neskúmal bonitu klienta, keď v čase podpisu zmluvy bola na materskej dovolenke s príjmom 0 eur. Právne úkony dodávateľa boli v rozpore so zákonom a priečia sa dobrým mravom. Zmluvný vzťah sa dostal do neudržateľného stavu, pretože došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva je formulárová, typová, predtlačená a nemohla tak ovplyvniť jej obsah, musela zmluvu podpísať v celku jedným podpisom. V zmluve bola dohodnutá splátka jednou sumou vo výške 513 eur, pričom splátka nebola rozdelená na istinu a úrok a tak ide o úver bez úrokov a bez poplatkov. Splácanie úveru bolo dohodnuté na 20 rokov a nebol určený deň poslednej splátky. Žalovaný 1) bez dátumu jej zaslala oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, čím použila nekalú praktiku a neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Preto ide o neplatný právny úkon, z ktorého nemôžu plynúť platné právne účinky. Má za to, že žalovaný 1) voči nej použil neprijateľné zmluvné podmienky a nečestný postup a porušil tým ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný 2) aj napriek jej nesúhlasu zaslal oznámenie o obhliadke nehnuteľnosti a poslal jej domov znalca na ohodnotenie nehnuteľností, s čím nesúhlasila. Aj napriek nesúhlasu vypracoval znalecký posudok, v ktorom určil cenu nehnuteľnosti vo výške 106.000 eur, čím ju hlboko podcenil, a preto nie je možné, aby sa konala dražba nehnuteľnosti, ktorá by ju nepoškodila. Žalovaný 1) úmyselne nastavil podmienky úveru tak, aby nemohla získať iný úver a to tým, že ju zapísal do zoznamu dlžníkov a udelil jej negatívny rating. Namietla odhad hodnoty nehnuteľnosti vo výške 106.000 eur, pričom táto hodnota je nižšia ako bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti ku dňu poskytnutia úveru a z toho dôvodu predmet zálohu takto ocenený nemôže splniť zabezpečenie pohľadávky dohodnutej v zmluve o zriadení záložného práva. Zdôraznila, že od 01.01.2016 do 30.09.2016 poukázala na úverový účet finančné prostriedky vo výške 4.200 eur, pričom žalovaný 1) následne zrušil účet, aby sa nedali vykonávať ďalšie vklady, čím došlo k prekážke splácania úveru zo strany veriteľa. Nesúhlasila, že by žalovaný 1) bol počas zmluvného vzťahu v slabšom postavení, nakoľko na základe záložnej zmluvy môže vykonať dražbu len na základe svojho tvrdenia, že si dlžník neplní svoje povinnosti včas a riadne, a to aj v prípade, keď sa tieto tvrdenia nezakladajú na pravde. V žiadosti sú uvedené údaje, ktoré žalovanému 1) nikdy neposkytla a mal si preveriť jej bonitu dokladovaní príjmu. Znalca na pozemok nevpustila; sám si určil hodnotu nehnuteľnosti. Žalovaný 1) si svojvoľne strhával z jej účtu platby ako mu vyhovovalo a priradovoval ich tak, že doteraz nevie, kam odchádzali jej peniaze. Počas konania žalobkyňa rozšírila žalobu o určenie, že dotknutá nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom v prospech žalovaného 1), a to z toho dôvodu, že záložná zmluva nebola za žalovaného 1) podpísaná dostatočným počtom kompetentných osôb tak, ako je uvedené v Obchodnom registri. V tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 27 ods. 1 písm. d) zákona o bankách. Navyše zmluva neobsahuje ani presne špecifikovanú zmluvu o splátkovom úvere, ktorá má byť podkladom pre uzatvorenie tejto záložnej zmluvy.

2. Žalobkyňa počas konania zobrala žalobu v časti určenia, že účelový splátkový úver č. 2008052040 je bezúročný a bez poplatkov, späť, preto súd v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, na základe ktorého skonštatoval, že Zmluvou o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008 poskytol žalovaný 1) žalobkyňi úver vo výške 2.000.000,- Sk (66.387,84 eur), pričom žalobkyňa sa zaviazala poskytnutý úver splácať v 240 mesačných splátkach po 15.374,- Sk (510,32 eur) vždy do 25. dňa v mesiaci. V zmluve bol dojednaný poplatok za spracovanie žiadosti vo výške 24.000,- Sk (796,65 eur), úroková sadzba bola určená vo výške 6,89 % ročne s fixáciou na 1 rok, výška RPMN bola určená 7,37 % ročne a konečná splatnosť bola určená počtom rokov, t. j. 20 rokov. Účel úveru bol uvedený na splatenie poskytnutého úveru a výstavbu financovanej nehnuteľnosti. Zmluvou o záložnom práve zo dňa 23.06.2008 poskytla žalobkyňa ako záloh nehnuteľnosti v jej vlastníctve zapísané na LV č. 1566 vedenom Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom pre k. ú. Klobušice, a to rodinný dom súp. č.

XXX, postavený na pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m², pozemok parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m² a pozemok parcela reg. C, parc. č. 123/14, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 734 m². Dôvodom zriadenia záložného práva bolo uzatvorenie zmluvy obsahujúcej záväzok žalovaného 1) poskytnúť žalobkyni na základe zmluvy o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040 úver vo výške 2.000.000,- Sk. Oznamením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti oznámil žalovaný 1) žalobkyni, že vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru zo zmluvy o hypotéke zo dňa 23.06.2008 v celkovej výške 50.354,35 eur a súčasne žalobkyňu vyzval na zaplatenie uvedenej sumy do 7 dní od doručenia oznámenia. Z potvrdenia žalovaného 1) o úhradách žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa uhradila celkom sumu 47.398,51 eur. Z oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 10.11.2016 vyplýva, že žalovaný 1) oznámil žalobkyni začatie výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, a to vo vlastníctve žalobkyne zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom pre k. ú. Klobušice, a to k rodinnému domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m², k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m² a k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/14, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 734 m². Z výzvy na sprístupnenie nehnuteľnosti zo dňa 29.11.2016 je zrejmé, že žalovaný 2) vyzval žalobkyňu na sprístupnenie nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom pre k. ú. Klobušice, a to k rodinnému domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m², k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/40, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 127 m² a k pozemku parcela reg. C, parc. č. 123/14, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 734 m², za účelom vykonania obhliadky s cieľom zabezpečiť dobrovoľnú dražbu. Žiadosťou o poskytnutie hypotéky zo dňa 09.06.2008 požiadala žalobkyňa žalovaného 1) o poskytnutie úveru vo výške 2.000.000,- Sk (66.387,84 eur) za účelom splatenia poskytnutého úveru a financovanie nehnuteľnosti. Čestným prehlásením zo dňa 09.06.2008 žalobkyňa prehlásila, že jej čistý priemerný mesačný príjem za posledných 12 mesiacov je vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur). V prehľade pravidelných výdavkov žalobkyňa neuviedla žiaden iný úver.

3. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere a určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1) v súvislosti s realizáciou záložného práva a žalovaného 2) súvisiacich s realizáciou dražby. Domáhala sa teda určenia právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP. Takáto možnosť však nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu, a preto žaloba podaná žalobkyňou je v tejto časti neprípustná. Len pre úplnosť súd dodáva, že zmluva, ktorej neplatnosti sa žalobkyňa dovoľávala, je spotrebiteľskou zmluvou, ale nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vo svojom ustanovení § 11 ods. 4 umožňuje spotrebiteľovi podať aj takýto druh žaloby, ale vzhľadom na to, že dotknutá zmluva sa neriadi režimom zákona o spotrebiteľských úveroch (jedná sa o úver vylúčený spod pôsobnosti tohto zákona), nie je možné na prejednávanej vec aplikovať ustanovenia tohto zákona a pripustiť podanie takejto žaloby. S poukazom na uvedené súd nevykonal žalobkyňou navrhovaný dôkaz, a to predloženie výpisov z jej účtu, nakoľko by išlo o nadbytočne vykonávaný dôkaz. Napriek uvedenému súd považuje za potrebné žalobkyni vysvetliť, že právny úkon je neplatný len vtedy, ak nebol urobený slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne, pričom v danom prípade nebol splnený ani jeden uvedený predpoklad neplatnosti právneho úkonu. Právny úkon je tiež neplatný, ak odporuje zákonu, zákon obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súd má za to, že ani jeden z týchto predpokladov rovnako nebol naplnený. Pokiaľ by aj zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by z toho dôvodu boli neplatné, bola by zmluva neplatná len v tejto časti. V základe zmluvy, t. j. výška plnenia, úroková sadzba, doba splatnosti, výška splátky, súd žiaden rozpor s dobrými mravmi nezhliadol, a preto v tejto časti zmluva nemôže byť neplatná. Čo sa týka úrokovej sadzby, je potrebné si uvedomiť, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy bola výška úrokovej sadzby 6,89 % ročne bežnou úrokovou sadzbou, za ktorú banky úvery poskytovali. Za takéhoto stavu nemožno úrokovú sadzbu dojednanú v zmluve považovať za neprimerane vysokú a z toho dôvodu považovať zmluvu za neplatnú.

4. V prípade určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1) súvisiacich s výkonom záložného práva, ktorého sa žalobkyňa domáhala, žalobkyňa ani neupresnila, ktoré právne úkony žiada určiť za neplatné, keď na výslovnú otázku súdu uviedla, že všetky právne úkony. Takáto špecifikácia je však neurčitá a súd napriek tomu, že sa jedná o spor so slabšou stranou, si svojvoľne nemôže dovodzovať, o ktoré právne úkony má ísť. V prípade právnych úkonov žalovaného 2) pri realizácii dražby žalobkyňa síce uviedla, že sa jedná o úkon oznámenie o obhliadke nehnuteľnosti a vyhotovenie znaleckého posudku. Tieto úkony však nie sú právnymi úkonmi tak, ako to má na mysli § 34 Občianskeho zákonníka, nakoľko

nespôsobujú žiadny vznik, zmenu, či zánik práv a povinností, s ktorými právny predpis takéto následky spája.

5. Žalobkyňa sa tiež domáhala určenia, že dotknuté nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom. Inak povedané, domáhala sa neexistencie záložného práva. Takúto žalobu možno podradiť pod ustanovenie § 137 písm. c) CSP. Na to, aby bolo možné takejto žalobe s úspechom vyhovieť, je potrebné, aby žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na takomto určení. Žalobkyňa ani netvrdila a ani nepreukázala, že by mala na takomto určení naliehavý právny záujem. Keďže sa ale jedná o spotrebiteľský spor, čiže o spor, kde spotrebiteľ je slabšou stranou v spore, vyvodil súd z ostatných skutkových tvrdení, a to najmä z preukázateľne začatého výkonu záložného práva, že žalobkyňa má na určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem. Určením (ne)existencie záložného práva by sa totiž vyriešila otázka realizácie záložného práva (ak by existovalo, mohlo by sa realizovať; ak by neexistovalo, jeho realizácia by bola v rozpore so zákonom a bola by nedôvodná) a žalobkyňa by nadobudla právnu istotu, či sa záložné právo dôvodne realizuje a či výkonom záložného práva môže byť postihnutý jej majetok. Neexistenciu záložného práva žalobkyňa odôvodňovala tým, že zmluva o záložnom práve nebola podpísaná tak, ako je stanovené v Obchodnom registri. Ako vyplýva z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia, za právnickú osobu môžu vo vymedzenom rozsahu konať aj iní jej zamestnanci. Môžu tak robiť len za predpokladu, že je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Zmluvu o záložnom práve podpísal za žalovaného finančný poradca ako jeho zamestnanec. Je všeobecne známe, že úlohou finančných poradcov je ponúkať klientom produkty banky a v tejto súvislosti s nimi aj uzatvárať rôzne zmluvy. Je teda nepochybné, že vzhľadom na pracovné zaradenie finančného poradcu bolo obvyklé uzatvárať zmluvy v mene banky, a teda ich aj podpisovať. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 27 ods. 1 písm. d) zákona o bankách, treba uviesť, že toto ustanovenie skutočne ukladá povinnosť banke konať prostredníctvom minimálne dvoch osôb. Vo vete za bodkočiarkou však pripúšťa aj možnosť, aby bankové obchody uzatvárala len jedna osoba s následnou kontrolou. Preto, ak zmluvu o záložnom práve podpísal len finančný poradca ako jedna osoba s následnou kontrolou (kontrola štyroch očí vyplývala z tvrdení žalovaného 1)), bol dodržaný postup aj podľa uvedeného zákonného ustanovenia. Žalobkyňa následnú kontrolu vykonaného obchodu nespochybňovala a obmedzila sa len na tvrdenie, že zmluva bola podpísaná nedostatočným počtom osôb. Za tohto stavu možno konštatovať, že zmluva o záložnom práve bola podpísaná ako v súlade s Občianskym zákonníkom, tak aj v súlade so zákonom o bankách. Rovnako, ak žalobkyňa namietala, že v zmluve o záložnom práve nie je dostatočne špecifikovaná zabezpečená pohľadávka, nemožno s jej tvrdením súhlasiť. Z ustanovení zmluvy jednoznačne vyplýva, že táto bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky do výšky istiny 2.000.000,- Sk, ktorá suma vyplýva zo zmluva o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040. Pohľadávka teda bola v zmluve riadne určená; je zrejmé pohľadávku z akej zmluvy a v akej výške záložné právo zabezpečuje, a preto tvrdenia žalobkyne sú účelové a neopodstatnené. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že zmluva o záložnom práve bola riadne uzavretá a na jej základe došlo ku vzniku záložného práva. Nie je preto dôvod na určenie, že záložné právo na dotknutých nehnuteľnostiach neexistuje.

6. V neposlednom rade sa žalobkyňa domáhala určenia, že mimoriadna splatnosť úveru je neprijateľná zmluvná podmienka. Aj v tomto prípade sa jedná o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP. V zmysle § 298 CSP súd aj bez návrhu môže vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú, preto sa zaoberal otázkou, či mimoriadna splatnosť je, či nie je neprijateľnou podmienkou. Súd zastáva názor, že mimoriadne zosplatnenie úveru z dôvodu riadneho a včasného nesplácania úveru (prípád súdnej veci) nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Chýba tu totiž značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán. Ak by veriteľ pri takto závažnom porušení zmluvy nemohol využiť inštitút predčasného splatenia úveru, ktorý mu priamo poskytuje zákon, bol by odkázaný na dobrú vôľu dlžníka, či bude dlh splácať alebo nie a domáhať sa len nezaplatených už splatných splátok, čo by spôsobovalo práve nerovnováhu v právach a povinnostiach na strane veriteľa. Súd s poukazom na uvedené nevzhladol žiaden dôvod, pre ktorý by bolo možné predčasnú splatnosť úveru z dôvodu neplnenia si dlhu vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

7. Žalobkyňa sa domáhala aj uloženia povinnosti žalovanému 1), aby ju vymazal zo zoznamu dlžníkov a odstránil tak jej negatívny rating. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že žalovaný 1) register dlžníkov nevedie. Dlžníci sa evidujú buď v Centrálnom registri dlžníkov alebo v Spoločnom registri bankových inštitúcií, pričom výmaz dlžníka môže vykonať len prevádzkovateľ toho ktorého konkrétneho registra.

Navyše žalobkyňa počas celého konania ani neupresnila, z ktorého konkrétneho registra požaduje výmaz svojej osoby. Tiež je potrebné si uvedomiť, že v úverovom registri sa nachádzajú akékoľvek informácie o každom klientovi, ktorý čo i len o úver požiadal, nehovoriac o tých, ktorým bol úver aj poskytnutý. Každé jedno omeškanie so splátkou, hoci v konečnom dôsledku bola táto dodatočne uhradená, sa v registri eviduje a vysiela signál iným inštitúciám o spoľahlivosti toho ktorého klienta. Preto, ak žalobkyňa splácala úver s omeškaním (čo koniec koncov sama potvrdila), je to v registri zaznamenané, jedná sa o informáciu pravdivú a nie je dôvod na zmenu takýchto údajov. Podľa názoru súdu, súd ani nemôže svojim rozhodnutím do údajov zapísaných v uvedených registroch zasahovať, nakoľko povinnosť je možné ukladať len na základe zákona a povinnosť odstrániť údaje z úverového registra neukladá žiaden zákon.

8. Záverom sa žalobkyňa domáhala priznania finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 eur. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie vznikne spotrebiteľovi vtedy, ak na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Jediným predpokladom pre uplatnenie tohto práva je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. V danom prípade však žalobkyňa ako spotrebiteľka neuplatnila úspešne porušenie jej práv, a preto jej nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevznikol.

9. Vzhľadom k tomu, že súd žalobu v celom rozsahu zamietol, rozhodol v zmysle ust. § 335 ods. 1 CSP o zrušení uznesenie o neodkladnom opatrení č. k. 18Csp/9/2017 zo dňa 15.02.2017 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní 1) a 2) boli v konaní stranou s plným úspechom v spore. Žalovaný 1) výslovne uviedol, že náhradu trov konania nežiada a žalovanému 2) v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli. Preto súd rozhodol tak, že žalovaným 1), 2) v zmysle § 255 ods. 1 CSP, nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Proti tomuto rozsudku, výroku II. a IV., podala žalobkyňa odvolanie namietajúc, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že súd nesprávne aplikoval ustanovenia zákona o bankách, Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa. Namietala nedostatočné odôvodnenie súdom prvej inštancie, keď z rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobu zamietol, rozhodnutie je arbitrálne a nepreskúmateľné/ rozhodnutie Ústavného súdu SR IV.ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003 a III.ÚS 209/04 zo dňa 23.06.2004, sp.zn. III.ÚS 36/2010 zo dňa 4.5.2010, sp.zn. I.ÚS 114/08 zo dňa 12.6.2008/ ako i rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva / o.i. veci G.R. proti Š., rozsudok zo dňa 21.10.1999, týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96 , R.T. proti Š., rozsudok zo dňa 9.12.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, V.D.H. proti H., / . Právo na spravodlivé súdne konanie je upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky . Nesúhlasila so závermi súdu, že žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c/ a d/ CSP na podanie žaloby. I keď žaloba na plnenie predchádza žalobu o určenie, v danom prípade žalobkyňa nemôže podať žalobu o plnenie, pričom jej postavenie do podania žaloby o plnenie žalovanou je právne neisté. Žalovaný 1/ nechcel podať žalobu o plnenie, pretože začal výkon záložného práva a preto podala žalobkyňa žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu/ vznik záložnej zmluvy/. Postavenie žalobkyne je v zmluvnom vzťahu neisté a hrozí jej a jej rodine strata obydlia, aj keď nemá platne uzavretú zmluvu o záložnom práve. Súd sa má zaoberať ako predbežnou otázkou , či tu právo je alebo nie je a či je nehnuteľnosť , ktorá je predmetom konania, zaťažená záložným právom a tým spojené aj následky takéhoto zmluvného vzťahu. Súd sa samotnou zmluvou nezaoberal, nezaoberal sa úhradami žalobkyne, či mohol žalovaný 1/ zosplatiť úver zo zmluvy o úvere č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008. Žalobkyňa spochybnila listiny pri uzatvorení zmluvy o úvere a záložnej zmluvy, boli spochybňované úhrady , ktoré predložil žalovaný. Od počiatku sú sporné úhrady vykonané žalobkyňou. Žalobkyňa žiadala o predloženie výpisov z úverového účtu. Žalovaný predložil tabuľky úhrad, kde však absentovala suma 500,- eur. Omeškanie žalobkyne však nenastalo. Žalovaný 1/ účtoval len upomienky, napr. každý mesiac si účtoval upomienky “ poplatky” ,

ktoré nazýval od roku 2013 "splátku poplatkov v omeškani" . Poplatky sú mimo poplatkov úrokov z omeškania a sankčných úrokov. Súd prvej inštancie sa však týmito výpismi nezaoberal , čím porušil právo na spravodlivý súdny proces . Namietala splátky v omeškani, ktoré sú účtované v upomienkach ako zmluvná pokuta , čo je neprijateľná zmluvná podmienka. Takýmto spôsobom dostával žalobkyňa do omeškania so splácaním riadnych splátok úveru, čo považuje žalobkyňa za nekalú obchodnú praktiku a poplatky a upomienky za neprijateľné dojednanie. Súčasne žiadala žalobkyňa o rozšírenie návrhu o neplatnosť zmluvy o záložnom práve č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008, ktorá neobsahuje podpisy dostatočného počtu kompetentných osôb za veriteľa. Zmluva o záložnom práve neobsahuje presne špecifikovanú zmluvu o splátkovom úvere, ktorá má byť podkladom pre uzatvorenie predmetnej záložnej zmluvy . Neplatnosť záložnej zmluvy alebo určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom sú dôvodmi na vykonanie dokazovania , ktoré by preukázali, že v čase zosplatnenia úveru nebola žalobkyňa dlžníčkou a v čase uzatvorenia zmluvy o záložnom práve mali byť pri jej uzatváraní prítomní dvaja pracovníci banky. Zmluva o úvere je podpísaná dvomi pracovníkmi banky a záložná zmluva, ktorá je dôležitým úkonom v zmluvnom vzťahu, je podpísaná len jedným pracovníkom banky. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové rozhodnutie.

11. Žalovaný 1/ v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Žalobkyňa v podanom odvolaní opakuje rovnaké argumenty ako v konaní pred súdom prvej inštancie . Žalobkyňa nesprávne uvádza, že žaloba bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. V odôvodnení rozhodnutia, bod 23. súd uviedol, že žalobkyňa netvrdila a ani nepreukázala, že by mala na takomto určení naliehavý právny záujem, pričom sa však jedná o spotrebiteľský spor, kde je spotrebiteľ slabšou stranou a vyvodil z ostatných skutkových tvrdení, najmä z preukázateľne začatého výkonu záložného práva, že žalobkyňa má na určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem. Ďalšia námietka žalobkyne, poukazom na skutočnosť, že zmluva o záložnom práve neobsahuje podpisy dostatočného počtu kompetentných osôb, nie je dôvodná. Súd dal jasnú odpoveď na namietané skutočnosti a to v bode 23. rozhodnutia . Zmluvu o záložnom práve za žalovaného podpísal Bc. Martin Faturík, finančný poradca, pričom v čase uzatvorenia zmluvy išlo o zamestnanca žalovaného 1/, ktorý mal oprávnenie podpisovať na základe Dohody o plnomocenstve zo dňa 26.11.2007, ktorú ako súčasť vyjadrenia predložil. Národná banka Slovenska v podaní zo dňa 7.2.2020 konštatuje, že v rámci dohľadu nezistila zo strany žalovaného 1/ v predmetnom prípade porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

12. Ďalšie vyjadrenia strany sporu nepodalí.

13. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 CSP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu , výroku II. a IV., a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 CSP), rozsudok súdu prvej inštancie v týchto častiach podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, vyhodnotiac odvolanie žalobkyne ako dôvodné.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

15. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa žalobou doručou súdu prvej inštancie dňa 16.01.2017 domáhala určenia absolútnej neplatnosti zmluvy o účelovom splátkovom úvere č. 2008052040 zo dňa 23.06.2008, určenia, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok pri okamžitej splatnosti záväzkov, určenia neplatnosti právnych úkonov záložného veriteľa Tatra banky . a.s., smerujúci k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, určenia, že právne úkony dražobníka Dražby a reality Pamaša, s.r.o., smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby k sporným nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne sú neplatné, uloženie príkazu žalovanému 1/ o výmaz žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránenie negatívneho

ratingu a priznanie finančného zadostučinenia . Podaním zo dňa 27.05.2019 žalobkyňa rozšírila žalobný návrh , keď žiadala, aby súd určil, že sporná nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom v prospech žalovaného 1/.

16. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní uzavrel, že predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, ale nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, preto nie je možné na danú vec aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. /§ 11 ods. 4/ o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ by aj zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by boli z tohto dôvodu neplatné, bola by zmluva neplatná len v tejto časti. V základe- výška plnenia, úroková sadzba, doba splatnosti, výška splátky , nie je v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako výška úrovej sadzby bola v tom čase 6,89%, čo je bežnou úrokovou sadzbou, preto dojednaná úroková sadzba nie je neprimerane vysoká. V časti určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1/ súvisiace s výkonom záložného práva žalobkyňa neupresnila, ktoré úkony žiada určiť za neplatné, preto takáto špecifikácia je neurčitá. V časti právnych úkonov žalovaného 2/ pri realizácii dobrovoľnej dražby uviedla, že sa jedná o úkon- oznámenie o obhliadke nehnuteľnosti a vyhotovenie znaleckého posudku. Takto určené úkony žalobkyňou nie sú úkony tak ako to má na mysli ust. § 34 Občianskeho zákonníka. V časti určenia , že dotknuté nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, žalobu zamietol. Skonštatoval, že takéto určenie možno podradiť pod ust. § 137 písm. c/ CSP. Žalobkyňa namietala, že predmetná zmluva o zriadení záložného práva nebola podpísaná tak, ako je stanovené v Obchodnom registri. Súd poukázal na ust. § 27 ods. 1 písm. d/ Zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. , keď zmluvu podpísal len finančný poradca s následnou kontrolou (kontrola štyroch očí vplynula z tvrdení žalovaného 1/), teda bol dodržaný postup v zmysle citovaného zákonného ustanovenia Občianskeho zákonníka ako i zákona o bankách. Námietku žalobkyne poukazom na nedostatočne špecifikovanú zabezpečovanú pohľadávku vyhodnotil súd ako nedôvodnú, keď z ustanovení zmluvy o záložnom práve jednoznačne vyplýva, že táto bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky do výšky istiny 2.000.000,- Sk. V časti určenia neplatnosti mimoriadnej splatnosti úveru ako neprijateľnej zmluvnej podmienky súd prvej inštancie uzavrel, že sa jedná o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP a § 298 CSP. Mimoriadne zosplatenie úveru z dôvodu riadneho a včasného nesplácania úveru nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V časti uloženia povinnosti žalovanému 1/ uskutočniť výmaz zo zoznamu dlžníkov a odstránenie negatívneho ratingu , žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď súd nemôže zasahovať do údajov zapísaných v registri dlžníkov /Centrálnom registri dlžníkov alebo v Spoločnom registri bankových inštitúcií/. V časti priznania finančného zadostučinenia súd prvej inštancie za aplikácie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa uzavrel, že žalobkyňa neuplatnila úspešne porušenie svojich práv, preto nemá nárok na primerané finančné zadostučinenie.

17. Žalobkyňa v konaní uplatnila odvolacie dôvody namietajúc ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ , g/ a h/ CSP.

18. Podľa § 139 CSP, žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

19. Podľa § 140 ods. 1,2 CSP, zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

20. Podľa § 141 CSP, ak zmena žaloby nastala pred jej doručením žalovanému, koná súd o zmenenej žalobe bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby okrem prípadu, keď súd rozhoduje podľa § 143 ods. 2.

21. Podľa § 142 ods. 1,2 CSP, o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania. Uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk.

22. Odvolací súd po preskúmaní odvolania žalobkyne, napadnutého rozhodnutia a konania predchádzajúceho jeho vydaniu zistil, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej nerozhodol o návrhu žalobkyne na rozšírenie žaloby .

23. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa podaním zo dňa 27.05.2019 rozšírila žalobný návrh a žiadala, aby súd určil, že nehnuteľnosť- stavba - rodinný dom, s.č. XXX, ležiaci na parcele CN N č.

123/40 , nachádzajúci sa v k.ú. Klobušice, evidovaný Správou katastra Ilava, na liste vlastníctva č. XXXX, nie je zaťažená záložným právom v prospech žalovaného 1/, Tatra banka ,a.s., IČO : 00686930, Hodžovo námestie 3 , 811 06 Bratislava. Uviedla, že zmluva o záložnom práve neobsahuje podpisy dostatočného počtu kompetentných osôb za veriteľa a na základe uvedeného nemôže byť platne uzatvorená záložná zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným 1/. Zmluva o záložnom práve neobsahuje presne špecifikovanú zmluvu o splátkovom úvere, ktorá má byť podkladom pre uzatvorenie tejto záložnej zmluvy. Z obsahu zápisnice zo dňa 27.05.2019 vyplýva, že súd prvej inštancie skonštatoval, že sa nedostavil žalovaný 2/, ktorému je potrebné doručiť rozšírenie žaloby a následne je potrebné o pripustení zmeny žaloby rozhodnúť. Súd prvej inštancie pokračoval v konaní bez toho, aby o predmetnom rozšírení návrhu, v zmysle § 142 CSP rozhodol , pričom neustálil celý predmet konania a vo veci rozhodol.

24. Odvolací súd s poukazom na ust. § 139 až § 142 CSP konštatuje, že o návrhu na zmenu žaloby musí súd rozhodnúť (s výnimkou ak zmena žaloby nastala pred jej doručením žalovaným 1/ a 2/ , čo však nie je tento prípad) aokiaľ o uplatnenej zmene žaloby nerozhodne, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnej žalobe (§ 143 CSP). Keďže súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby pred svojim rozhodnutím rozhodol o zmene žaloby žalobkyne zo dňa 27.05.2019 podľa § 139 a nasl. CSP, pričom s uvedeným podaním žalobkyne sa žiadnym spôsobom nevysporiadal (a to ani v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), zaťažil konanie vadou v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP (pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 373/2015 zo dňa 24. 05. 2016, sp. zn. 6Cdo 94/2013 zo dňa 25. 03. 2014). Nakoľko uvedenú vadu nie je možné v odvolacom konaní odstrániť, musel odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Odvolateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne zistený skutkový stav veci, nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, neplatnosť zmluvy o záložnom práve /pre absenciu potrebného počtu kompetentných osôb za veriteľa pri podpise zmluvy, absenciu presnej špecifikácie zmluvy o splátkovom úvere/, ako i skutočnosť, že súd neskúmal, či žalovaný 1/ mohol zosplatiť úver, neskúmal vykonanie celkových úhrad žalobkyňou, neprijateľnosť zmluvných podmienok /zmluvnú pokutu, účtované upomienky/.

26. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátok, (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatiť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z odôvodnenia rozhodnutia súdom prvej inštancie však tieto skutkové okolnosti nevyplývajú, keď súd nepodrobil skúmaniu zosplatenie v súlade ust. Občianskeho zákonníka, príslušných ustanovení úverovej zmluvy ako i všeobecných obchodných podmienok. Je preto potrebné skúmať, či pre predčasnú splatnosť peňažného záväzku žalobkyne z úverovej zmluvy boli naplnené zákonné predpoklady v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, ktorá skutočnosť je potom rozhodujúca z hľadiska ust. § 3 ods. 6 Zákona o dobrovoľných dražbách. V odôvodnení absentuje uvedenie príslušných ustanovení zmluvy o možnosti úver zosplatiť s podrobným prieskumom.

29. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offio zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru, a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale v záujme dôležitého spoločenského cieľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha

určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná a takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52). Existujú dva dominantné spôsoby, ktorými môžu spotrebiteľia doceliť ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Ten prvý je založený na žalobe osobitného subjektu proti dodávateľovi so záväznosťou pre každého (abstraktná kontrola podľa § 301 a Civilného sporového poriadku <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>) a druhý spôsob predpokladá individuálny spor spotrebiteľa. Obidva postupy sledujú rovnaký cieľ zbaviť spotrebiteľov účinkov neprijateľných zmluvných podmienok. V prípade individuálneho sporu na rozdiel od abstraktnej kontroly sa zmluva v prípade pochybnosti o jej obsahu vykladá v prospech spotrebiteľa (§ 54 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngu2a>> ods. 2 Občianskeho zákonníka). Rozsudok o určení konkrétnej zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti v individuálnej veci predstavuje pre naplnenie právnej istoty spotrebiteľa štandardný prostriedok ochrany. Takýto rozsudok predstavuje popri právnej istote o povahe zmluvnej podmienky aj základ pre prípadné ďalšie práva spotrebiteľa (napr. právo na reštitučné plnenie, právo na satisfakciu, právo na postúpenie pohľadávky vzniknutej plnením na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky) a má aj celospoločenský význam, pretože pre dodávateľa vzniká povinnosť ukončiť používanie judikovanej neprijateľnej podmienky (§ 53a Občianskeho zákonníka).

30. Preto odvolacie námietky žalobkyne poukazom na skutočnosť, že súd prvej inštancie neskúmal, či mohol žalovaný 1/ zosplatiť úver, sú dôvodné. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, že súd skúmal zákonné predpoklady pre platné zosplatenie podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ds. 9 Občianskeho zákonníka, keď uviedol, že mimoriadne zosplatenie úveru z dôvodu riadneho a včasného nesplácania úveru nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rovnako v odôvodnení rozhodnutia absentuje skutočnosť, či súd prvej inštancie v zmysle uzatvorenej zmluvy a zmluvných podmienok posudzoval zmluvné dojednanie medzi stranami sporu v prípade mimoriadneho zosplatenia a dojednanie podrobil súdnemu prieskumu. Žalobkyňa namietala, že žalovaný 1/ účtoval len upomienky. Bez povšimnutia nevyhodnotil námietku žalobkyne, ktorá spochybnila listiny pri uzatvorení zmluvy /schopnosť splácať úver a teda bonitu žalobkyne/. Súčasne je potrebné skúmať vykonané úhrady žalobkyňou ako i preskúmanie, z akých skutkových okolností vyplýva, že žalovaný 1/ si započítal vykonané úhrady žalobkyňou najskôr na úroky a následne na istinu, keď z predmetnej zmluvy o úvere a určení výšky splátky nevyplýva vnútorná skladba jednotlivých splátok /nevyplýva, v akej časti sa táto skladba skladá z istiny a v akej časti z úrokov/.

31. V zmysle ust. § 137 písm. c/ CSP je potrebné, aby súd prvej inštancie posúdil naliehavý právny záujem aj v súvislosti s týmto zákonným ustanovením a predmetnou žalobou, nakoľko je zřejmé, že právo medzi stranami je sporné a na strane žalobkyne vyvoláva stav právnej neistoty, keď sa žalobkyňa ocitla v situácii, keď žalovaný 1/ a 2/ robia úkony smerujúce k realizácii záložného práva. Je daný predpoklad, že môže dôjsť k zmene právneho postavenia žalobkyne, keby súd žalobe nevyhovela a teda je nevyhnutné vysloviť, že naliehavý právny záujem v konaní je daný.

32. Podľa ust. § 27 ods.1 písm. d/ zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody tak, aby pri každom obchode za banku alebo pobočku zahraničnej banky konali najmenej dve osoby, ak to z prevádzkových dôvodov nie je možné, sú povinné bezodkladne zabezpečiť kontrolu vykonaného obchodu osobami, ktoré sa na jeho vykonaní zúčastnili.

33. Súd prvej inštancie poukázal na vyššie citované zákonné ustanovenie a súčasne vyhodnotil, že Zmluvu o záložnom práve za žalovaného podpísal finančný poradca ako jeho zamestnanec s následnou kontrolou (kontrola štyroch očí vyplynula z tvrdení žalovaného 1/), teda bol dodržaný postup podľa uvedeného zákonného ustanovenia, pričom žalobkyňa následnú kontrolu vykonaného obchodu nespochybňovala.

34. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje, keď zo zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva povinnosť banky, teda žalovaného 1/, vykonávať obchody tak, aby za banku konali najmenej dve osoby a ak to z prevádzkových dôvodov nie je možné, bezodkladne zabezpečiť kontrolu

vykonaného obchodu osobami, ktoré sa na jeho vykonaní zúčastnili. Tieto skutkové okolnosti však z vykonaného dokazovania nevyplývajú a súd prvej inštancie sa uspokojil len s tvrdením žalovaného 1/ bez dôslednej súdnej kontroly a v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné. Rovnako v odôvodnení rozhodnutia absentuje citácia zákonných ustanovení Zákona o dobrovoľných dražbách ako i súdny prieskum Zmluvy o záložnom práve zo dňa 23.6.2008 v súlade s ustanoveniami občianskeho zákonníka, keď z uzatvorenej zmluvy nie je zrejmé, aká bola všeobecná hodnota sporných nehnuteľností pre účely zriadenia záložného práva.

35. Podľa § 151a , § 151b ods. 2 , 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o záložnom práve, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

36. Podľa § 151c ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložným právom možno zabezpečiť peňažnú pohľadávku, ako aj nepeňažnú pohľadávku, ktorej hodnota je určitá alebo kedykoľvek počas trvania záložného práva určiteľná.

37. Zmluva o záložnom práve musí v zmysle zákonných ustanovení okrem obligatórnych náležitostí obsahovať určenie pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená záložným právom, deň a právny dôvod vzniku, ako aj jej predmet. V prípade peňažnej pohľadávky je potrebné vyjadriť jej výšku, splatnosť, výšku úrokov, výšku úrokov z omeškania , keďže pohľadávka musí byť v zmluve uvedená určite.

38. Súd prvej inštancie nepodrobil prieskumu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami predmetnú zmluvu o záložnom práve a nevysporiadal sa s jej jednotlivými ustanoveniami. Len uzavrel, že zmluva bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky do výšky istiny 2.000.000,-Sk, a takto určená pohľadávka je riadne určená, je zrejmé, v akej výške záložné právo zabezpečuje.

39. Takéto posúdenie je nepreskúmateľné, keď nie je zrejmé , ako posúdil okrem istiny aj jej príslušenstvo /úroky, úroky z omeškania/, poplatky, účelne vynaložené náklady vyplývajúce zo zmluvy o úvere. Zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, že by suma 2.000.000,-Sk /uvedená v čl. 1, bod 1.2/ určovala hodnotu zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo sa malo zriadiť na zabezpečenie splatenia nielen istiny úveru (ktorý mal byť poskytnutý vo výške 2.000.000,-Sk), ale aj jeho príslušenstva, ktoré takúto istinu jednoznačne (minimálne v čase reálneho čerpania úveru) presahovalo. Povinné určenie pohľadávky v tomto prípade okrem iného aj sumou 2.000.000,- Sk nie je možné (vychádzajúc z obsahu spornej záložnej zmluvy) bez ďalšieho jednoznačného určitého a zrozumiteľného vyjadrenia úmyslu zmluvných strán považovať za určenie hodnoty zabezpečenej pohľadávky, prípadne určenie najvyššej hodnoty istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje. Nie je totiž možné účelovo povinné obsahové náležitosti záložnej zmluvy (ako je určenie pohľadávky, určenie hodnoty zabezpečenej pohľadávky a určenie najvyššej hodnoty istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje - 3 samostatne stojace povinné obsahové náležitosti záložnej zmluvy) podľa potreby len násilným a účelovým výkladom zmluvy spájať alebo zamieňať.

40. V zmysle znenia čl. 1, bod 1.4 a nasl. záložnej zmluvy za zabezpečenú pohľadávku treba považovať všetky pohľadávky špecifikované v danom článku, a teda nielen pohľadávku zo zmluvy o úvere vo výške 2.000.000,-Sk (istinu úveru), ale aj jej príslušenstvo (úroky, úroky z omeškania), poplatky a účelne vynaložené náklady vyplývajúce z úverovej zmluvy, ako aj ďalšie budúce pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku odstúpenia, výpovede, respektíve iného spôsobu zániku úverovej zmluvy a aj nárok vzniknutý z titulu bezdôvodného obohatenia. V zmysle ust. § 151c Občianskeho zákonníka, ak je záložným právom zabezpečená pohľadávka, ktorej hodnotu nie je možné v čase uzatvorenia zmluvy vyčíslieť, resp. pohľadávka, ktorej hodnota sa v priebehu platnosti zmluvy o zriadení záložného práva bude meniť, musí byť možné kedykoľvek počas trvania záložného práva určiť jej aktuálnu hodnotu. V prípade, že v čase uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva nie je jej hodnota určená, musí zmluva obsahovať najvyššiu hodnotu istiny zaistenej pohľadávky, aby sa zabránilo prípadným sporom o výške zabezpečenia. Uvedené platí aj v súdenom prípade, pretože v čase uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva nie je hodnota príslušenstva presne určená a je jednoznačné, že okrem

príslušenstva úveru sa záložné právo malo vzťahovať aj na zabezpečenie poplatkov a nákladov, ako aj ďalších budúcich pohľadávok (napr. pohľadávky vzniknuté z bezdôvodného obohatenia). Zmluva mala obsahovať aj najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, čo však v zmluve o zriadení záložného práva absentuje. Zo žiadneho ustanovenia predmetnej záložnej zmluvy nevyplýva, že by suma 2.000.000,-Sk [uvedená v čl.1, bod 1.2] určovala hodnotu zabezpečenej pohľadávky . Takýto záver by bol totiž nelogickým, nakoľko záložné právo sa (podľa rozumne predpokladanej vôle zmluvných strán jestvujúcej tu v čase jej uzatvárania - teda pred samotným čerpaním úveru) malo zriadiť na zabezpečenie splatenia nielen istiny úveru (ktorý mal byť poskytnutý vo výške 2.000.000,-Sk), ale aj jeho príslušenstva, ktoré takúto istinu jednoznačne (minimálne v čase reálneho čerpania úveru) presahovalo.

41. Uvedené posúdenie je právne významné i pri právnom posúdení platnosti spornej zmluvy o záložnom práve.

42. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ako aj súvisiaci výrok IV., ktorým súd zrušil nariadené neodkladné opatrenie s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) a § 391 ods. 1 CSP.

43. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi všetky uplatnené nároky žalobkyňou v zmysle vyššie uvedených skutočností a vec správne právne posúdi, najmä, rozhodnutie náležite odôvodní, vysporiada sa so všetkými odvolacími námietkami odvolateľky a následne vo veci rozhodne. Súčasne sa náležite a dôsledne vysporiada s odvolacími námietkami žalobkyne, uvedené v bode 24. rozhodnutia ako i s vytkanými vadami odvolacím súdom uvedené v bodoch 28., 30., 34., 39., 40. rozhodnutia.

44. Podľa § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).